

Константин Васильевич Иванов ача чухне.

К. В. ИВАНОВ

ШУЙТТАН ЧУРИ

(Трагеди сыпакё)

Асапланса ыртатӓп,
Сӓнӓ тухрӓ витӓрех
Кӓкӓрӓма шӓтарса.
Мана хамӓн айӓпшӓн
Турӓ асап ячӓ пуль.
Эй, турӓсӓм, пиччем те
Ку асапа курминччӓ,
Усал ӓсне тӓвиччен
Унӓн асне сӓтатсам;
Тӓвансемшӓн сӓпӓсма
Тӓсат унӓн кӓмӓлне;
Вӓрсӓ хушшине кӓртсе
Вӓрилентер чӓрине,
Тӓвансемшӓн сӓпӓсма
Тӓсатсамччӓ айӓпне.
Вӓл та сӓплах, ман пекех,
Шуйттан чури пулминччӓ.

Пиччем, пиччем! Эсӓ те,
Суккӓр ан юл ман пекех.
Кусна усса пӓх, пиччем,
Мӓнле ӓпир сӓнсемччӓ?
Укшашӓнах сунтӓмӓр,
Ылтӓн-кӓмӓлшӓн сунса,
Сӓнна тӓрлӓ хӓстерсе,
Сӓнна йӓртсе-макӓртса
Пуштартӓмӓр пуянлӓх.
Пуштартӓмӓр пуянлӓх.
Хамӓр ыра курасшӓн,
Анчах пухнӓ мулпала
Эпир тӓранмарӓмӓр.
Вӓрсӓ тухрӓ... Вӓрсӓри
Вилнисене сӓратса
Укшӓ тупма, пуштарма
Эпир вӓрсӓ килтӓмӓр.

Анне ячӓ ӓлесе
Пирӓн шухӓша сиссе,
Урайӓнче йӓваланчӓ
Мӓскӓн анне ман умра:
Ан кай, ачам, ан кайсам,
Хӓвӓн пусна пӓтерӓн,
Ан ухмахан укшашӓн,
Мӓн пурри те ситӓ-ске.
Анчах пирӓн чӓресем
Хускалмарӓс сӓпах та.
Арӓм ячӓ ӓлесе
Тӓлӓх юласне сиссе:
—Ан кай, ан кай, пӓтетӓн.
Чуну ӓкӓ тамӓка...
Анчах ӓпӓ ӓна та
Итлемерӓм сӓпах та.
Ман шухӓшра укшӓ сӓс
Йӓлтӓртатса тӓратчӓ.
Хӓрамасӓр-тумасӓр
Тухрӓмӓр та килтӓмӓр,
Анне юлчӓ ылханса,
Арӓм юлчӓ макӓрса.
Анчах сӓултен, эй, турӓ!
Эсӓ пире сӓнанӓ.
Хамӓн усал шухӓшшӓн
Эсӓ мана тавӓртӓн:
Вӓрсӓ кӓнӓ-кӓменех
Сӓнӓ чикрӓс кӓкӓра;
Ансӓр пулса йӓванса
Юлтӓм ӓпӓ хир варне
Пӓр пӓчченех сӓкӓнта.
Хамӓн айӓпа курса,
Ирсӓр ӓсӓме пӓлсе,
Пӓшӓрханса сунмашкӓн,
Пӓр пӓчченех ысӓхса
Асапланса вилмешкӓн
Тискер пушӓ хир варне,
Туррӓм, мана пӓрахрӓн.
Ирсӓр чунлӓ усала
Тивӓслипе тавӓртӓн...
Вӓйӓм пӓтрӓ, ӓт сивӓ,
Чӓрем ӓшне хурт сӓнет.
Эй, турӓ! Айӓпӓмшӓн
Чунтан-вартан ӓкӓнсе,
Чунтан-вартан йӓлӓнса
Санран сӓлӓнӓс ӓйтӓтӓп!
Сӓм пӓлӓтсем юхӓссӓ
Сӓт тӓнчене хуплас пек.
Тамӓк тӓпӓ усӓлат
Ман чунӓма сӓтас пек.
Шуйттан тухать тамӓкран
Ман чунӓма илесшӓн.
Вилӓм, вилӓм килет, ав,
Тӓсать хӓйӓн алине.
Тамӓк сунать ман айра,
Ав, шуйттансем килессӓ.
Эй, турӓсӓм, сӓл мана,
Пӓтме ан пар чунӓма! —
Вӓйӓ пӓтсе ситнипе
Унӓн чӓлхи чарӓнчӓ.
Куссемпе анчах вӓл
Сӓӓле пӓхса кӓл тӓватӓ.
Татах вӓйне пуштарса:
Эй, турӓсӓм, тӓрӓ те
Ансӓр пулчӓ сӓвантах
Вӓйран-халран кайнипе.